

Ludské telo a duša...

Keď Boh stvoril človeka, čítame, že zbral zo zeme hlinu a z nej vyformoval človeka. Do tejto formy potom vdýchol nesmrteľnú dušu. My tento jav vidíme na opačnej strane ľudských dejín, na konci života, keď nesmrteľná duša opúšťa ľudské telo a odchádza ku stvoriteľovi. Oboje, telo i duša sú dielom Božím. Telo je Božie dielo a je dobré, ale nevyplýva z toho, že by bolo duši rovnocenné a rovnakej povahy. Ich vlastnosti sú istým spôsobom protichodné: duša je nesmrteľná, telo hynie, myšlienka zaletí všade, telo je viazané na miesto, kde sa nachádza, duša sa povznáša k Bohu k večným pravdám, telesné zmysly vnímajú iba to, čo je hmotné. Napriek tomu Boh stvoril telo krásne, harmonické, urobil ho poslušným nástrojom, akoby harfou duše. Zmysly sú struny, na ktorých duša hrá svoju večnú pieseň. Keby mohlo telo hovoriť, píše Teodoret, povedalo by o duši: „Spolu sme išli cestou tohto života. Bezo mňa ona neurobila nič, s mojou pomocou si nazhromaždila poklady čnosti...“ A práve smrťou sa končí táto služba tela ľudskej duši. Ide si odpočinúť do hrobu v nádeji na vzkriesenie a večný život.

Hovoríme o týchto veciach, lebo o pár dní pôjdeme ku hrobom našich zosnulých, našich blízkych, bratov, sestier, otcov a mám, starých rodičov, priateľov a možno i ku hrobom našich detí, ktoré zomreli skôr ako my... To čo nás rozdeľuje je ten jeden moment, chvíľa, alebo skôr udalosť, či situácia, ktorú voláme smrť. To čo nás spája je nádej a očakávanie chvíle nového, spoločného stretnutia, keď bude nové nebo i zem a Boh vzkriesi z mŕtvych každé ľudské telo.

„Každé náboženstvo“, píše Berďajev, „aj to, ktorému veria najprimitívnejší divoši, má základ v postoji človeka ku smrti.“ Je napokon veľmi zaujímavé, pozorovať, ako sú vyvinuté pohrebné obrady a zvyky u tzv. primitívnych národov. Je v nich vyjadrený hlboký zážitok zmyslu ľudského bytia. Život, ktorý sa náhle, často náhodne pretrhne, musí nejakým spôsobom pokračovať, inak by skutočne ľudský život nemal zmysel a bol by len ako „tráva, ktorá vädnne a usychá“ (por. Ži 90, 6)

Kresťanské náboženstvá, ako poznamenáva Solovjov, sa zhodujú v tom, že veria v to, že veria v dvojaký život: v časný na zemi a vo večný po smrti. Tento pozemský život je len akási príprava a skúška. Je tu teda istá súvislosť medzi oboma. Žiaľ práve táto súvislosť sa

zobrazuje dosť neúplne a čiastočne. Telo zomiera, duša žije ďalej. Je ale duša celý človek? Platón veril, že je. Telo je iba privesok, hlina. Čím prv sa ho zbavíme, tým lepšie pre nás. Preto je smrť očistením a veľkou pozitívnou hodnotou, začiatkom pravého duchovného života.

Táto náuka vyzerá vznešene, ale napriek tomu nie je v jadre kresťanská. Boh stvoril celého človeka, aj telo aj duša patria ku môjmu „ja“. Ich vzájomné oddelenie a odlúčenie je čosi násilné, neprirodzené a to je vo chvíli smrti. Smrť nie je dielo Božie, ale dôsledok hriechu, ako čítame jasne v rozprávaní o prvom hriechu a ako nám to potvrdzuje sv. Pavol. Ako trest za hriech znamená smrť víťazstvo spravodlivosti nad zlom. V tomto zmysle je smrť skutočným miestom, kde ľudia nachádzajú „jedinú spravodlivosť“, jedinu „opravdivú rovnosť všetkých ľudí“. Pravú pozitívnu hodnotu dáva smrti až kresťanstvo. Kto v Kristovi umiera, s Kristom povstane k novému životu, k životu plnému v oslávenom tele, vo svete ktorý sa vráti k pôvodnej neporušenosti – bude nové Nebo a nová zem. „Vy ste predsa už mŕtvy a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. Ale keď sa ukáže Kristus, váš život, potom sa aj vy ukážete s ním v sláve.“ (Kol 3, 3-4).

Smrť s Kristom je teda úžasná sila, pretvárajúca nás samých a tým aj celý svet. Veľká túžba kresťanov vždy bola, aby boli v tomto okamžiku s Kristom, čo najužšie spojení. Najjasnejšie je to pri smrti za vieru, mučeníctvo, ktoré nazývame „krstom krvi“, očistným kúpeľom od všetkých vín a trestov „semenom kresťanskej viery“.

V skutočnosti však musí byť v Kristovi a s Kristom každá smrť, ak má viesť k večnému životu. Preto sa stala aj zvyčajným ľudovým prejavom zbožnosti tzv. príprava na dobrú smrť. Jej podstatná časť je spytovanie svedomia, spoveď, pevná dôvera, že sme v stave Božej milosti. Patrí k tomu tiež úvaha o povinnostiach denného života, o Božej prozreteľnosti, o zmierení sa s Božou vôľou. Myšlienka na smrť patrí celkom prirodzene k večným modlitbám, k duchovným cvičeniam, k pobožnostiam na konci roka a pod..

V litániách máme i prosbu, aby nás Boh oslobodil od „náhlej a nekajúcej smrti.“ Ľudia sa tiež radi modliavajú ku svätému Jozefovi, patrónovi dobrej smrti, lebo sa dá právom predpokladať, že v jeho posledných okamihoch života stál pri ňom sám Ježiš a Panna Mária.

Nikdy nie je dovolené smrť si dobrovoľne privodiť. Pýtajú sa však

duchovní otcovia, či je vhodné, aby sme si smrť priali, aby sme ju, ako sa ľudovo

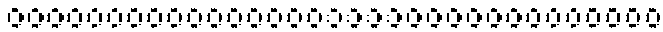
hovorí, privolávali, prosili Boha, aby skrátil naše utrpenie v chorobe a utrpení. V takejto modlitbe nie je nič zlého, naopak je to výraz našej viery v budúcnosť s Bohom. Napriek tomu, ale nás napomína sv. Dorota z Gazy, aby sme nevzdychali po smrti iba tak ľahkôvážne. Veď i to, že tu na zemi môžem niečo vytrpieť, je veľká výsada. V živote sv. Martina čítame pekné slová, ktoré sa modlil pri smrti: „Pane, ak som tu na zemi ešte potrebný tvojmu ľudu, nezriekam sa pracovať.“ Najlepšie sa totiž na smrť pripravuje ten, kto verí v zmysel a cenu kresťanského života, aj keby bol ťažký a zdanlivo neznesiteľný. „Krásna je smrť svätých, po všetkých stránkach, „ píše sv. Bernard, „je to koniec namáhania, konečné víťazstvo, brána do života, prístup k úplnej bezpečnosti.“ Svätý Augustín ešte povzbudzuje: „Bojí sa azda obilie toho, že ho zavezu do stodoly? Naopak! Túži po tom.“

V tomto duchu i my prežívame naše chvíle zamyslenia pri hrobch našich drahých, blízkych, priateľov i známych. Zvykne sa povedať: „Oni to už majú za sebou!“ Áno prešli bránou večnosti, ďakujeme Bohu za nich, že tu boli medzi nami, za lásku a dobro, ktoré sem na tento svet priniesli a zasiali a doprajme im to najlepšie: pomodlime sa za nich, aby ich Dobrý a milosrdný Boh Otec prijal do svojho večného Božieho kráľovstva, kde niet bolesti, ani smútku, utrpenia, ba ani slzy tam niet. A prosme i za nás, aby smrť naša smrť bola pre nás chvíľou radostného stretnutia s Kristom i s našimi drahými, ktorí nás už predišli do večnosti.

„I zavolal Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“
Gen 3,9

Kde si - v skutočnosti?

Najdôležitejšia otázka, ktorú si dnes môžeš položiť, je táto: „Kde v skutočnosti som?“ Ak nevieš odpovedať, tak máš asi problém, alebo sa touto otázkou ani nezaobereš. Keď sa Boh opýtal Adama: „Kde si?“, ten odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý, a preto som sa skryl.“ (Gen 3,10). Je udivujúce, kam sme až ochotní zájsť, len aby sme sa skryli. Pohrúžime sa do práce, zapletieme sa do vzťahu alebo vystaviame okolo nášho srdca múr – čokoľvek, len nie pozrieť sa pravde do očí. Boh neskúšal nájsť Adama, pretože dobre vedel, kde je. On len chcel, aby Adam našiel sám seba. Pokiaľ čosi také nedokážeš, si naozaj stratený.

Problém je, že keď sa skrývaš, stávaš sa pokrytcom. Máš vôbec tušenie, koľko námahy vyžaduje udržiavanie divadielka pre ostatných? Už len dve veci môžu byť horšie: byť pokrytcom sám *voči sebe* a byť pokrytcom *voči Bohu*. Stane sa pre teba ťažkým otvoriť sa druhým, venovať im objatie, kompliment, alebo hľadiť im do očí, pretože sa budeš obávať, že ti nazrú do srdca a uvidia, kým si v skutočnosti. Nachádzaš sa dnes v niečom takom? V obavách nazrieť si do srdca? Mám pre teba dobrú správu, že keď bol Adam nahý, tak ho Boh zaodel, a keď mal strach, tak mu daroval pokoj. Ak teda dnes prídeš k Pánovi, On ťa očistí, zaodeje a zmení! On len čaká, kedy to bude môcť urobiť.

* * *

Bob Gass z UCB Europe

Úmysly Apoštolátu modlitby november

Všeobecný: Aby všetci, ktorí sa venujú výskumu v oblasti medicíny, a všetci, ktorí sa zúčastňujú legislatívnych aktivít, mali hlboký rešpekt voči ľudskému životu od jeho začiatku po jeho prirodzený koniec.

Misijný: Aby sa na Kórejskom poloostrove vzrástol duch zmierenia a pokoja.

Úmysel KBS: Aby sme nezabúdali na tých, ktorí nás predišli do večnosti, a pomáhali im modlitbami a dobrými skutkami vyslobodiť sa z očistca.

Prečo všetci mlčíme, prečo katolícka tlač neinformuje nás veriacich o tom, aké nástrahy sa priam sypú na veriacich. My starší vieme veci rozlíšiť, aj keď možno nie vždy celkom presne, ale čo mladí, nevychovaní v náboženskom duchu! Ostávajú napospas tomu, čo im ponúka dnešný svet, a tak tí, čo hľadajú duchovné hodnoty, ľahko sa dostávajú na scestie, lebo podľahnú falošným prorokom sypúcim na učenie Cirkvi všetko zlo sveta a zvelebujúcim to, čo ju podryva predovšetkým v oblasti morálnych hodnôt.

Takto ma oslovila jedna pani pred našim kostolom, a dodala: „Keby boli také útoky na iné náboženské spoločenstvá či nebodaj na skupiny obyvateľov, celé Slovensko by bolo hore nohami. My mlčíme.“

Našou reakciou na tieto slová bola prosba pánu farárovi, aby sa problému v trochu inom duchu dotkol v úvodníku. Aby sa vyjadril k tomu, čo najviac ohrozuje veriacich, predovšetkým mladých ľudí a robí zmätok v ich duši. Veď ponúk je naozaj veľa a do Bratislavy práve tento mesiac prichádza množstvo študentov, mnohí azda po prvýkrát žiť bez rodičov vo veľkom meste.

Pokúsime sa v tejto rubrike doplniť niektoré celkom čerstvé a konkrétne informácie z masovokomunikačných prostriedkov a z reality dnešných dní z tohto pohľadu, nie priamo z pohľadu na to, čo sa u nás deje proti Cirkvi.

V sobotu 22. septembra doobeda v relácii Slovenského rozhlasu Pálenica Borisa Filana (výnimočne ju aj pomenujem, lebo sú to veci veľmi citlivé) odzneli tieto informácie:

- V Bratislave je vyše sedemsto nezvestných ľudí, predovšetkým z lokality Rače a Dlhých dielov. Možno sa niektorí vyparili, niektorí boli azda unesení, iní len tak odišli za prácou, či od rodín, niektorí boli možno obetovaní.

- V Bratislave vo vysokoškolských internátoch, predovšetkým v Družbe a Mladej Garde, sú ubytovaní aj synovia afrických šamanov, ktorí tu študujú. Niektorí z nich sú z kmeňov viazaných krvnou pomstou. Pravidelne sa tam uskutočňujú africké pohanské rituály, ktoré vysielajú denne na mesto také nebezpečné energie, ako keby tu vybuchla atómová bomba.

- V Bratislave pôsobí 270 veštkyň a čarodejníc, z nich sú dve doktorky medicíny (teda nejde len o primitívne vykladačky kariet).

- V Bratislave je množstvo ašramov, jeden je za Aviónom. Pôsobí tu množstvo siek, neraz pochybných.

- V Bratislave sa denne konajú rozličné rituály, ktoré vyvolávajú tajomné sily, denne sa v Petržalke konajú satanské rituály.

A odznelo tam ešte mnoho iných slov, aj o deťoch a detských hrách, ale aj o tom, čo si dieťa prináša z predchádzajúcich (?) životov...

Ak sa Vám toto všetko zdá prisilné a nemožné, bolo by azda dobré, keby sa na to pozrela aj polícia, či kompetentní, veď štát má chrániť svojich občanov. My tu interpretujeme len to, čo odznelo v Slovenskom rozhlase. Ak čísla a informácie nie sú pravdivé, čo je cieľom autora? Znepokojuvať ľudí? Zneisťovať ich a vnášať do ľudských duší zmätok? Ak sú pravdivé, vďaka autorovi za ich zverejnenie, no prečo kompetentní nekonajú? Vynára sa mi ešte množstvo otázok, no odpovedať na ne by mal niekto iný.

Čo sa týka pôsobenia siekt, práve v predchádzajúcich dňoch si jedna z nich, samozrejme neregistrovaná, otvorila svoj žltý stan priamo pred úradom vlády. A čo v ňom ponúka? Na letáku čítame: Problémy so vzťahmi? Štúdiom? Peniazmi? Konfliktami? Útlakom? Bolesťou?

Nezáleží na tom, aký je problém... Niečo sa s tým dá urobiť. Kavalkáda Scientologických Dobrovoľných Duchovných... adresa, dátum, otváracie hodiny a potom ďalšie informácie o ich úžasnej pomoci, lieku na všetko. A záver: Zisti, ako inteligentne dosiahnuť lepší život a spokojnosť pre seba, svoju rodinu a svojich priateľov.

Človek sa môže len čudovať, prečo takí úžasní ľudia nemôžu oficiálne pôsobiť nielen u nás, ale ani v iných tzv. vyspelých štátoch. Rozumný človek si zodpovie: Asi preto, že liek na všetky bolesti nemá nikto. No na med sadne nejedna mucha. A ten, kto sa takto vystatuje...?

Ďalšia neregistrovaná náboženská skupina má údajne modlitebňu priamo v budove Technickej univerzity.

V poslednom čase sa u nás udiala ešte jedna priam nehorázna vec. Písal o tom aj jeden tentoraz nomenovaný denník pod titulkom: Verejná spoveď, na ktorej sa hriechy neofutujú. Nehoráznosť najvyššieho stupňa, priam zvrátenosť: ktosi vojde do spovednice so skrytou kamerou a nahráva. Pýtam sa - existuje lekárske tajomstvo? Ako by reagovala Lekárska komora, keby sa niekto tajne vlúčil do ordinácie lekára, tajne by si nahrával a zverejnil rozhovor o citlivých veciach? Aj vtedy by sa povedalo jednoducho: bulvár bol a bude, ako keď pred časom redaktorka tajne nahrála rozhovor s kňazom o intímnych otázkach a na ulici zverejnila ho? Keby niekto takto verejne zneuctil niečo, čo je sväté moslimom, židom, či možno aj scientológom, ostalo by to na úrovni: Bulvár bol a bude? No pretože ide o Cirkev a jej veriacich, všetko sa prejde s úsmevom, možno s poznámkou o slobode vyjadrovania. Všetko, aj keď insitní manželia v súkromnej televízii rozoberajú tému potratov alebo otázku viery, kde zaznejú nehorázne útoky na Vieru i na samého Pána zeme i Vesmíru v podobe: Cirkev je mafia, Boha niet! A náš veriaci človek sa pousmeje a povie si, je to zábavná relácia a pozerá ďalej. Kde sme sa to dostali? Kde sa uberá tzv. katolícke Slovensko? Je ešte katolícke? Ako budeme reagovať na iné nástrahy vedúce proti morálke a základným etickým hodnotám, keď niektorí naši vedci obhajujú to, čo sa chystá v oblasti medicíny a génových manipulácii...? O tom však azda nabudúce.

Blumentál 10-07

STRELEC BEZ RUKY Karoly Takacs bol majstrom v streľbe vo svojom rodnom Maďarsku. Vo vojne mu granát rozdrvil pravú ruku, ktorou vedel tak dobre strieľať. Napriek tomu sa však nevzdal. Písal sa rok 1948 a Karoly Takacs získal svoje prvé olympijské zlato - ľavou rukou.

Koľkokrát si utrpel porážku a zdalo sa ti, že už nemá zmysel vstať! A predsa stojí za to začať znova. Uveriť, že Boh ti na to chce dať silu a odvahu práve dnes.

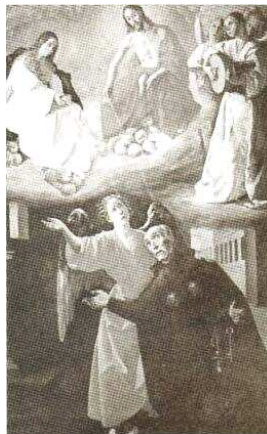
Život si nemožno vybrať, ale je možné z neho niečo urobiť

Peter Lippert

Sv Alfonz Rodriguez

30. október

Patrónom vrátnikov nazývajú tohto španielskeho svätca, ktorý po hľadaní duchovného povolania, manželskom živote a ťažkých skúškach zasadol na vrátnicu jezuitského kláštora v hlavnom meste baleárskeho ostrova Mallorca. Aj na tomto mieste bol vynikajúcim apoštolom.

Narodil sa 25. júla 1533 v Španielsku v početnej rodine, kde nechýbali peniaze, ale ani živá zbožnosť. V štrnástich rokoch začal študovať na jezuitskom kolégiu v Alcalé, no po roku zo školy odišiel, aby po otcovej smrti prevzal vedenie rodinného podniku, a keďže bol druhým najstarším dieťaťom, aj starostlivosť o rodinu. Na štúdium mu čas neostal, no napriek pracovnému vyťaženiu nezabúdal na duchovný život. Často sa modlil a mal otvorené srdce pre potreby ľudí v núdzi. Na matkino naliehanie sa oženil. Stal sa otcom dvoch detí a v okolí si ho vážili pre čistý charakter a čestnosť. Jeho život však neplynul priamočiaro. Onedlho po tom, čo zavíšil štyridsať rokov, zomrela mu manželka i deti a prišiel aj o majetok. Ale ani v tejto ťažkej situácii si nezúfal. Jeho jediným želaním bolo slúžiť Bohu za každých okolností. Štúdiá dokončiť nemohol, lebo do školy ho už pre vysoký vek neprijali. Napokon vstúpil ako rehoľný brat do jezuitského kláštora vo Valencii. Vykonať ťažšie a podružné práce, no nesťažoval sa. Po pol roku ho poslali do kláštora na ostrove Mallorca, kde až do smrti slúžil ako vrátnik. Hoci v minulosti spoznal prepych, ostal pokorný a skromný. Veľa ľudí, ktorí prechádzali kláštornou vrátnicou, oslovil jeho príklad či dobrá rada, ktorými mnohým pomáhal. Bol mužom modlitby a sebadisciplíny. Jeho poslušnosť predstaveným šla až do krajnosti. „Najväčším prejavom lásky je poslúchať Boha,“ hovoril. „Cesta, ktorou má duša nasledovať Boha, aby dosiahla svätosť, je umŕtvovanie za pomoci modlitby.“ Vo voľnom čase si robil zápisky, ktoré sa po jeho smrti stali duchovným dedičstvom nasledovníkov. Medzi nich patril aj budúci misionár sv. Peter Klaver. Alfonz Rodriguez zomrel 30. októbra 1617 po troch dňoch duchovného vytrženia. Za svätého ho 15. januára 1888 vyhlásil pápež Lev XIII.

Spracovala Katarína Žáková

www.vistuckespektrum.sk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
Vo Vištuku